

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

**Protokół z X Posiedzenia Podkomitetu Monitorującego POKL
oraz III Posiedzenia Regionalnej Sieci Tematycznej**

4 kwietnia 2011 r.

Zespół Pałacowo – Parkowy w Minodze

OBECNI NA POSIEDZENIU:

Imię i Nazwisko	Instytucja
Roman Ciepela	Wicemarszałek Województwa Małopolskiego
Joanna Urbanowicz	Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Jakub Szymański	Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Anna Mlost	Naczelnik Wydziału POKL, Departament Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Andrzej Martynuska	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy
Wioletta Wilimska	Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej
Rafał Barański	p.o. Zastępcy Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie
Stanisław Pajor	Dyrektor Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim
prof. dr hab. Adam Juskiewicz	Uniwersytet Jagielloński Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie
Wojciech Grzeszek	Przewodniczący Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, Zarząd Regionu Małopolska
Jerzy Wrzecieć	Małopolski Związek Pracodawców
Piotr Tengowski	Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Nowym Sączu
Tadeusz Grabiński	Członek Zarządu Towarzystwa Oświatowego Ziemi Chrzanowskiej
Piotr Wojtas	Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym
Waldemar Piwowarczyk	Kierownik Regionalnego Ośrodka EFS w Tarnowie
Janusz Olesiński	Dyrektor Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji
Jakub Piecuch	Wicedyrektor Stowarzyszenia Doradców Europejskich PLinEU
Aleksandra Dmitruk	Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Aleksandra Sawicka	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Katarzyna Ptak	Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Równych Szans, Komisja Europejska
Jarosław Chodźko	Dyrektor Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Przedstawiciel projektu „Diament – Dostrzec i Aktywizować Możliwości, Energię i Talenty”
Elżbieta Sztorc	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego Zastępca przedstawiciela projektu innowacyjnego „Broker innowacji jako narzędzie dla efektywnego rozwoju systemu nowoczesnej gospodarki Małopolski”
Jakub Józefiak	Centrum Zespołów Analityczno Strategicznych Sp.z o.o., Przedstawiciel projektu „Innowacyjne programy nauczania szansą na awans edukacyjny”
Magdalena Nowak	Formac Polonia Sp. z o.o. Przedstawiciel projektu „Ekstremalna wyprawa”
Małgorzata Dobrowolska	Przedstawiciel projektu „Ekstremalna wyprawa”
Marek Zygałdo	Przedstawiciel projektu „Ekstremalna wyprawa”
Alfredo Martinez	Przedstawiciel projektu „Ekstremalna wyprawa”
Marta Mordarska	Wojewódzki Ekspert ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii
dr Grzegorz Baran	CEM Instytut Badań Rynku i Opinii Publicznej
Elżbieta Lesińska	CEM Instytut Badań Rynku i Opinii Publicznej
Marta Gawlik	Zespół Programowania, Monitoringu i Ewaluacji POKL, Departament Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

PORZĄDEK OBRAD:

10:00 – 10:30 Rejestracja uczestników

10:30 – 13:00

1. Otwarcie posiedzenia, prezentacja nowych członków PKM POKL, prezentacja porządku obrad – *Roman Ciepiela, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego, Przewodniczący PKM POKL*
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia PKM POKL z dnia 27 października 2010r.
3. Przyjęcie uchwały dotyczącej aktualizacji składu Regionalnej Sieci Tematycznej woj. małopolskiego
4. Informacja o uchwałach PKM POKL przyjętych w trybie obiegowym – *Anna Mlost, Naczelnik Wydziału Zarządzania POKL w Departamencie Polityki Regionalnej UMWM*
5. Podsumowanie realizacji POKL w 2010 r. – prezentacja sprawozdania rocznego – *Joanna Urbanowicz, Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej UMWM*
6. Prezentacja badania ewaluacyjnego pt. „Ocena wpływu realizowanych form wsparcia na sytuację uczestników projektów w okresie: 3 – 6 – 12 miesięcy po zakończeniu korzystania ze wsparcia w ramach Priorytetów: VI – IX Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie małopolskim” – *CEM Instytut Badań Rynku i Opinii Publicznej, wykonawca badania*
7. Prezentacja stanu wdrażania rekomendacji z badań ewaluacyjnych IP – *Anna Mlost, Naczelnik Wydziału Zarządzania POKL w Departamencie Polityki Regionalnej UMWM*
8. Podjęcie uchwały dotyczącej przyjęcia tabel wdrażania rekomendacji z badań ewaluacyjnych IP
9. Dyskusja

13:00 – 15:00 Zwiedzanie Zespołu Pałacowo – Parkowego Minoga oraz lunch

15:00 – 17:00

10. Prezentacja strategii wdrażania projektu innowacyjnego „Ekstremalna Wyprawa” – *przedstawiciel projektodawcy - Formac Polonia Sp. z o.o.*
11. Prezentacja opinii eksperta powołanego do oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego „Ekstremalna Wyprawa”
12. Dyskusja nad strategią projektu „Ekstremalna wyprawa”
13. Przyjęcie uchwały dotyczącej wyrażenia opinii o strategii wdrażania projektu innowacyjnego „Ekstremalna Wyprawa”
14. Zamknięcie posiedzenia

PRZEBIEG X POSIEDZENIA PODKOMITETU MONITORUJĄCEGO PO KL:

Roman Ciepela, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego:

- otwarcie posiedzenia,
- prezentacja porządku obrad,
- prezentacja nowych członków PKM POKL:

Przedstawiciel Instytucji Zarządzającej Małopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym (MRPO):

- Stanisław Sorys – Członek Zarządu Województwa Małopolskiego – Członek PKM PO KL

- Jakub Szymański – Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego – Zastępca

Przedstawiciel Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej (ROPS):

- Rafał Barański – p.o. Zastępcy Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie – Zastępca

Przedstawiciel Małopolskiego Kuratora Oświaty:

- Elżbieta Pałka – Małopolskie Kuratorium Oświaty – Zastępca

Przedstawiciel Regionalnych Ośrodków Europejskiego Funduszu Społecznego:

- Agnieszka Kmieciak – Kierownik Regionalnego Ośrodka EFS w Oświęcimiu – Zastępca

Przedstawiciele organizacji pozarządowych:

- Tadeusz Grabiński – Członek Zarządu Towarzystwa Oświatowego Ziemi Chrzanowskiej – Członek PKM PO KL

- Beata Stępień – Wiceprezes Zarządu Towarzystwa Oświatowego Ziemi Chrzanowskiej – Zastępca

- Piotr Wojtas – Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym – Członek PKM PO KL

- Rafał Plaminiak – Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym – Zastępca

Obserwatorzy:

- przedstawiciel Komisji Europejskiej: Katarzyna Ptak – Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Równych Szans, Komisja Europejska

- przedstawiciel Stowarzyszenia Doradców Europejskich PLinEU: Jakub Piecuch, Wiceprezes
- przedstawiciel Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji: Janusz Olesiński, Dyrektor
- przyjęcie protokołu z posiedzenia PKM POKL z dnia 27 października 2010 r.,
- prezentacja nowych członków Regionalnej Sieci Tematycznej:
  - Przedstawiciel projektu „SPIN”:
    - Magdalena Dusza - Kierownik Zespołu ds. Realizacji Projektu SPIN, Departament Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
  - Przedstawiciel projektu „Broker”:
    - Tomasz Szanser - Dyrektor Departamentu Rozwoju Gospodarczego, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
  - Przedstawiciel projektu „Poszukiwanie metod wczesnej interwencji socjalnej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży”:
    - Jakub Józefiak - Centrum Zespołów Analityczno Strategicznych Sp.z o.o.
  - Przedstawiciel projektu „Ekstremalna wyprawa”:
    - Magdalena Nowak - Formac Polonia Sp. z o.o.
- **przyjęcie uchwały dotyczącej aktualizacji składu Regionalnej Sieci Tematycznej woj. małopolskiego – 13 osób za, brak głosów przeciw i brak osób wstrzymujących się od głosu.**

Anna Mlost, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego:

Informacja o uchwałach PKM POKL przyjętych w trybie obiegowym od ostatniego, IX posiedzenia PKM:

- Uchwała (nr 4/10 z dnia 24 listopada 2010 r.) dotycząca rekomendowania Instytucji Zarządzającej PO KL akceptacji projektu Planów Działań (PD) na rok 2011 komponentu regionalnego Program Operacyjny Kapitał Ludzki. Ze względu na wstrzymanie się przez IZ zatwierdzenia części D i E w odniesieniu do wszystkich regionów, PKM był zmuszony podjąć w późniejszym terminie drugą uchwałę.
- Uchwała (nr 1/11 z dnia 9 lutego 2011 r.) dotycząca rekomendowania Instytucji Zarządzającej PO KL akceptacji projektów części D i E Planów Działań (PD) na rok 2011 komponentu regionalnego Program Operacyjny Kapitał Ludzki. W projektach PD uwzględniono uwagi IZ.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Podsumowanie realizacji POKL w 2010 r.

Joanna Urbanowicz, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego:

Podsumowanie realizacji POKL w 2010 r. – prezentacja stanu wdrażania POKL w roku 2010 w opraciu o dane ze Sprawozdania okresowego za rok 2010 (zał.1).

Dyskusja dotycząca sprawozdania rocznego:

Roman Ciepela, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego:

Świadoma polityka województwa dotycząca promowania dużych projektów długofalowych wpłynęła na brak premii przyznawanej przez Instytucję Zarządzającą w ramach rezerwy wykonania. Przy takim podejściu nie mieliśmy żadnych szans by konkurować z województwami pod kątem ilości wydatkowanych środków – zdyskwalifikowały nas nasze założenia. Najlepiej oceniono bowiem województwa, które realizują krótkie, małe, niskobudżetowe projekty, dzięki czemu szybko wydawane i certyfikowane są zakontraktowane środki. Mamy jednak obawy, czy województwa którym przyznano premię będą w stanie je wydatkować w sposób celowy.

Aleksandra Dmitruk, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego:

Założeniem Instytucji Zarządzającej było premiowanie ośmiu najlepszych pod względem wydatkowania województw. Faktycznie okazało się, że premii nie przyznano największym i najprężniejszym województwom o dobrej sytuacji na rynku pracy. Metodologia została przyjęta w 2009 r. w grudniu, zabrakło wtedy komunikatu ze strony samorządów, że nie zgadzają się z zaproponowanymi założeniami algorytmu. Dyskusja na ten temat toczyła się również na konwentach marszałków. Dopiero niedawno zaczęto zgłaszać uwagi do algorytmu oceniania – było to o wiele za późno, gdyż IZ ogłosiła zasady rok przed oceną.

Katarzyna Ptak, Komisja Europejska:

Komisji Europejskiej zależy nie na postępie finansowym, a rezultatach wdrażania POKL. Dlatego KE nie była do końca zadowolona, z faktu iż w algorytmie alokacji kryterium postępu finansowego miało 100% wagę.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Prezentacja badania ewaluacyjnego

---

dr Grzegorz Baran, CEM Instytut Badań Rynku i Opinii Publicznej:

Prezentacja badania ewaluacyjnego pt. „Ocena wpływu realizowanych form wsparcia na sytuację uczestników projektów w okresie: 3 – 6 – 12 miesięcy po zakończeniu korzystania ze wsparcia w ramach Priorytetów: VI – IX Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie małopolskim” (zał. 2).

Anna Mlost, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego:

Prezentacja stanu wdrażania rekomendacji z badań ewaluacyjnych IP (zał. 3).

Dyskusja dotycząca badań ewaluacyjnych:

Stanisław Pajor, Małopolski Urząd Wojewódzki:

Wnioski z pierwszego badania ewaluacyjnego wydają się być bardzo ogólne, a rekomendacje dość rozmyte. Rekomendacje powinny być konkretne, podające rozwiązania zaistniałych problemów. W zaprezentowanym przez dr Grzegorza Barana badaniu brakuje tego rodzaju rekomendacji. Nie ma wskazania jak należy usprawnić i poprawić istniejący system, jakie oddolne rozwiązania zastosować oraz kto powinien te działania inicjować. Jeżeli z badania wynika, że za duży nacisk położony jest na szkolenia i należy zdywersyfikować formy wsparcia to rekomendacja powinna dawać rozwiązanie zaistniałego problemu. W zaprezentowanym badaniu nie ma konkretnych podanych rozwiązań problemów.

Jakub Piecuch, Stowarzyszenie Doradców Europejskich PLinEU:

Badanie ewaluacyjne powinno odpowiadać na pytanie które ze stosowanych narzędzi są złe, a które są dobre, a dokładniej z których form wsparcia należy zrezygnować, a które kontynuować.

Katarzyna Ptak, Komisja Europejska:

Rekomendacje są zbyt ogólne i nie odnoszą się w pełni do wniosków wynikających z badania. Ponadto badanie ma pewne słabości metodologiczne. Próba wzięta pod uwagę wydaje się nieproporcjonalna pod kątem reprezentatywności grup docelowych w priorytetach, jak również reprezentatywności grup problematycznych. Badanie pokazuje, że istnieje problem w docieraniu do osób niepełnosprawnych, jednak brakuje rekomendacji pokazującej jakie

działania skierować do tej grupy. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku mikroprzedsiębiorstw. Tak więc rekomendacje są zbyt ogólne, a można by z badania wyciągnąć naprawdę ciekawe wnioski. Zaskoczeniem jest rekomendacja dotycząca poprawy diagnozowania potrzeb beneficjentów instytucjonalnych oraz stworzenia zaplecza instytucjonalnego dla uczestników projektów. W ramach wdrażania PO KL stworzono bardzo dużo możliwości uzyskania informacji przez beneficjentów – przeszkolono wielu specjalistów – dlatego też tworzenie kolejnych instytucji, czy rozbudowa zaplecza instytucjonalnego wydaje się być zbędne. Podobnym zaskoczeniem jest rekomendacja mówiąca, by nie różnicować form wsparcia ze względu na wiek. Badanie wskazuje także luki terytorialne – brak dotarcia do marginalnych obszarów województwa. Nie wynikają jednak z tych wniosków żadne rekomendacje. Badanie powinno służyć lepszemu ukierunkowaniu wsparcia w ramach projektów EFS jeszcze w aktualnej perspektywie finansowej. Wnioski dotyczące słabości systemu wsparcia dla przedsiębiorstw potwierdzają wnioski z badania zleconego przez instytucję Zarządzającą (OECD), co jeszcze bardziej uzasadnia konieczność poprawy systemu.

dr Grzegorz Baran, CEM Instytut Badań Rynku i Opinii Publicznej:

Przy ocenie badania warto wziąć pod uwagę jego założenia – ściśle określające próbę, charakter badania czy poziom jego szczegółowości. Co więcej, bardzo szczegółowe badania wymagają dużych nakładów finansowych. Z instytucjonalnego/administracyjnego punktu widzenia potrzebne jest stworzenie konkretnych narzędzi w celu rozwiązania konkretnego problemu. Należy jednak pamiętać, iż fundusze europejskie mają inny charakter – chodzi o uruchomienie takich działań, by zmieniły całą tkankę bez bardzo konkretnych narzędzi. Należy wspierać inicjatywy oddolne a nie konkretne, szczegółowe rozwiązania instytucjonalne, które dezaktualizowałyby się w bardzo krótkim czasie. Zaproponowana przez nas sieć instytucjonalna wspierająca beneficjentów z naszym zamyśle nie powinna być związana z administracją publiczną i samorządową – gdyż taka sieć już istnieje. Chodzi bardziej o swobodną sieć dostosowującą się do sytuacji – by osoby posiadające odpowiednie kompetencje same mogły tworzyć instytucje/organizacje wspierające inicjatywy oddolne. Tworzenie kolejnej sztywnej, instytucjonalnej sieci blokowałoby kreatywność i elastyczność.

Elżbieta Lesińska, CEM Instytut Badań Rynku i Opinii Publicznej:

Dobór próby był założony z góry – proporcjonalny do osób uczestniczących w działaniach. Ze względu na liczną grupę beneficjentów w priorytecie VIII, zrobiliśmy małe odstępstwo od doboru proporcjonalnego, by objąć badaniem mniej liczne grupy uczestników.

Wioletta Wilimska, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej:

Przykład Poddziałania 7.2.2 POKL pokazuje jak w praktyce można zbudować sieć współpracy grupującą podmioty realizujące projekty dofinansowane ze środków EFS w ramach POKL. W Małopolsce stworzyliśmy system wsparcia ekonomii społecznej, na który składa się komplementarna względem siebie oferta poszczególnych projektów konkursowych i projektu systemowego Akademia Rozwoju Ekonomii Społecznej. Projekty nie dublują wsparcia oferowanego tym samym Beneficjentom tylko współpracują ze sobą po to aby udzielić maksymalnie efektywnego i dostosowanego do potrzeb danej osoby wsparcia. Całe województwo podzielone jest na umownych 5 subregionów, w których funkcjonują punkty doradcze. Przygotowują one osoby do ubiegania się o dotację na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnych a następnie kierują takie osoby do ROPS, gdzie kontynuowane jest wsparcie z wykorzystaniem instrumentów finansowych (dotacje i wsparcie pomostowe). W całym czasie trwania tego procesu wsparcia monitorujemy postępy podmiotu oraz wspomagamy go poradami prawnymi, marketingowymi księgowymi itp. Wg założeń projektu ARES podmiot powinien utrzymać się na rynku przez co najmniej rok. Równoległe zaczęliśmy myśleć na temat nowej oferty dla firm, które powstaną – w grę wchodzi m.in. długofalowe narzędzia finansowe (np. fundusz pożyczkowy). Jak widać, idea elastycznego dopasowania jest na bieżąco wdrażana w istniejących projektach.

Odnosząc się do szkoleń: ta forma pomocy jest potrzebna cały czas, nowi beneficjenci potrzebują tego typu wsparcia, dlatego nie należy całkowicie rezygnować ze szkoleń.

Janusz Olesiński, Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji:

Bardzo wiele zaprezentowanych rekomendacji nie dotyczy większości realizowanych na terenie Małopolski projektów – nie jest bowiem tak, że projekt jest wyłącznie szkoleniowy bądź wyłącznie doradczy. Wiele projektów z Małopolski kompleksowo podchodzi do potrzeb beneficjentów ostatecznych. Niektóre rekomendacje są sprzeczne z założeniami badania ewaluacyjnego – m.in. dotyczące aktywizacji osób, które mają problem z dotarciem do informacji o PO KL. Wydaje się, że w badaniu założono, iż istnieje duża grupa potencjalnych beneficjentów ostatecznych, którzy jeszcze nie skorzystali z pomocy w ramach PO KL, a do których za wszelką cenę trzeba dotrzeć. Należy sobie jednak zadać pytanie, czy na pewno wszyscy muszą skorzystać ze środków PO KL. Zawsze znajdzie się grupa osób, które nie będą zainteresowane tego typu wsparciem, wielu uważa je wręcz za obciążenie. Dlatego potrzeba zacząć od diagnozy – czy jest to grupa osób, którą faktycznie można zaktywizować, czy też wręcz przeciwnie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

dr Grzegorz Baran, CEM Instytut Badań Rynku i Opinii Publicznej:

Rekomendacje, które formułowaliśmy po badaniu nie wykluczają istnienia tego typu działań w rzeczywistości. Z kolei stworzenie jednej, uniwersalnej rekomendacji, którą można powielać we wszystkich gminach Małopolski jest bezsensowne – każda gmina ma swoją specyfikę i wypracowana w niej metoda może nie sprawdzić się w innej gminie. Dlatego też w rekomendacjach należy zostawiać znaczną swobodę działania.

Aktywizacja osób, które nie skorzystały jeszcze z pomocy w ramach PO KL jest jak najbardziej uzasadniona. Beneficjenci ostateczni, którzy jako pierwsi skorzystali ze środków w ramach PO KL bardzo często tej pomocy nie potrzebowali.

Stanisław Pajor, Małopolski Urząd Wojewódzki:

Rekomendacje powinny być doprecyzowane, ściśle określone. Na bazie opracowanych w badaniu wniosków można stworzyć bardziej wnikliwe rekomendacje. Jeżeli chcielibyśmy zawęzić rekomendacje, wyciągnąć z nich wytyczne do postępowania, to otrzymalibyśmy rekomendacje dla całego programu, a nie dla badanej grupy beneficjentów.

dr Grzegorz Baran, CEM Instytut Badań Rynku i Opinii Publicznej:

Badania były prowadzone zgodnie ze specyfikacją zamówienia. Nie neguje to potrzeby dokonania badań bardziej szczegółowych, nawet na poziomie pojedynczych gmin. Na podstawie takich, szczegółowych badań można formułować bardzo wnikliwe rekomendacje. Formułowanie drobiazgowych i wyczerpujących rekomendacji na podstawie wykonanych badań byłoby bezpodstawne i wręcz niebezpieczne.

Joanna Urbanowicz, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego:

Omawiana ewaluacja była pierwszą, która dotyczyła uczestników projektów. Tworząc założenia badawcze zastanawialiśmy się czy potraktować badanie szeroko, czy też uszczegółwić, zrobić dogłębne badanie. Ponieważ jest to pierwsza tego typu ewaluacja zależało nam na oglądzie sytuacji, na zdiagnozowaniu miejsc szczególnie wrażliwych. Oczywiście byłoby dobrze otrzymać szczegółowe rekomendacje, aczkolwiek jest to kwestia sporna – osobiście nie jestem zwolennikiem drobiazgowych rozwiązań, gdyż każda grupa beneficjentów i każdy projekt jest inny. Ewaluacja była prowadzona w zeszłym roku – część projektów była w rozruchu, co też wpłynęło na kształt rekomendacji.

Razem z województwem śląskim, dolnośląskim, opolskim i wielkopolskim prowadzimy grant „Wrażliwy klient – uczestnik projektów PO KL”. Staramy się zdiagnozować sytuację tych osób, zidentyfikować problemy z ich naborem i uczestnictwem w projektach. Po zakończeniu grantu (w tym roku) zestawimy jego wyniki z badaniem ewaluacyjnym i zapewne będziemy

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

w stanie uzyskać bardziej szczegółowe odpowiedzi na pytania dotyczące osób, które potrzebują pomocy, a z niej nie korzystają.

Szczegółowość ewaluacji określiliśmy sami – i dostaliśmy odpowiedzi, na jakich nam zależało.

Aleksandra Dmitruk, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego:

Większość zaproponowanych rekomendacji ma odniesienie do przyszłego okresu programowania. Jest jednak kilka rekomendacji, które są niemożliwe do wdrożenia. Może i lepiej, że rekomendacje są dość ogólne – łatwiej je wtedy wdrażać. Podejmując decyzję o planowanym wdrożeniu rekomendacji jednak należy zastanowić się, czy ich wdrożenie przyczyni się do uzyskania racjonalnych wyników.

Piotr Tengowski, Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Nowym Sączu

Badania nie mogą kończyć się wnioskami o dużym stopniu ogólności. Z punktu widzenia przedsiębiorcy niezbędne są konkretne, szczegółowe rozwiązania. Podawanie ogólnych wytycznych jest bezsensowne – następują bardzo szybkie zmiany rzeczywistości i okazuje się, że to co jest przydatne teraz będzie całkowicie nieprzydatne w przyszłości, a to co teraz cechuje się dużym stopniem ogólności już na pewno nie przyda nam się za kilka lat w nowym programowaniu. Pytając o rozwiązanie problemu powinniśmy oczekiwać nie nakreślenia sposobu, w który problem mógłby zostać rozwiązany, a konkretnego rozwiązania.

Roman Ciepiela, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego:

Należy mieć świadomość, że żadna śródkresowa ewaluacja PO KL nie jest w stanie wpłynąć na jego bieżące wdrażanie czy zmianę, gdyż formuła programu jest scentralizowana. Można będzie coś zmienić dopiero w przyszłym okresie programowania. Będziemy na pewno postulować większą regionalizację programu, gdyż w obecnym systemie zaproponowane rekomendacje są niemożliwe do wdrożenia. Jako województwo oprócz planów działań nie mamy żadnego wpływu na realizację programu.

Oczywiście można inaczej kształtować politykę wdrażania EFS. Przykładem może być Turynia, gdzie nie ma konkursów – beneficjent negocjuje swój projekt z tamtejszą Instytucją Wdrażającą. Jeżeli projekt jest dostatecznie dobry – dostaje dofinansowanie. Zróżnicowania międzywojewódzkie w Polsce są na tyle duże, że należy zastanowić się nad możliwością prowadzenia odrębnych form wsparcia czy opracowywania innych wskaźników dla różnych województw. W Małopolsce uwzględniamy subregionalne modyfikacje – realizujemy w ten sposób niektóre projekty systemowe.

W nowym podejściu ciekawą rolę mogłyby odgrywać ROEFSy szkoląc i przygotowując daną grupę do prowadzenia konkretnego projektu.

Wracając do rekomendacji: nie ze wszystkimi się zgadzamy, część wręcz odrzucamy. Dlatego też proponujemy jednak podjęcie uchwały dotyczącej przyjęcia tabel wdrażania rekomendacji z wszystkich badań ewaluacyjnych Instytucji Pośredniczącej.

- Podjęcie uchwały dotyczącej przyjęcia tabel wdrażania rekomendacji z badań ewaluacyjnych IP – głosowanie: 10 osób za, brak głosów przeciw, 3 osoby wstrzymały się od głosu.

Uwagi dodatkowe

Aleksandra Dmitruk, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego:

Sprawozdanie z realizacji PO KL w 2010 r. jest jednym najlepszych sprawozdań w kraju, jakie do tej pory wpłynęły do Instytucji Zarządzającej. Ma wymiar nie tylko statystyczny ale i analityczny – za liczbami idą konkretne wnioski odnośnie wdrażania PO KL w województwie małopolskim. IZ zamierza w 2011 r. dokonać ponownej dezagregacji na województwa wskaźników docelowych dla całego komponentu regionalnego, co może wpłynąć na poziom wykonania wskaźników rzeczowych w województwie małopolskim.

Katarzyna Ptak, Komisja Europejska:

W sprawozdaniu Małopolski widać analizę problemu, jest bardzo konkretne. W odniesieniu do projektów systemowych, Komisja apeluje, by nie wyprzedzać oceny ich rezultatów. Nie można arbitralnie ocenić ich jako bardziej efektywnych od projektów wybieranych w procedurze konkursowej. Należy najpierw rzetelnie ocenić ich rezultaty. Zastrzeżenia Komisji co do tego sposobu wdrażania Funduszu wynikają z tego, że projekty systemowe mogą w wyraźny sposób ograniczać konkurencyjność, z jaką mamy do czynienia w przypadku projektów konkursowych. Komisja Europejska widzi to jako pewien problem – potwierdzony we wnioskach płynących z audytu.

PRZEBIEG III POSIEDZENIA REGIONALNEJ SIECI TEMATYCZNEJ:

----- Prezentacja i dyskusja nt. strategii wdrażania projektu innowacyjnego ----- ----- „Ekstremalna wyprawa” -----

Magdalena Nowak, Formac Polonia:

Etap testowania przewidziano od kwietnia do sierpnia 2011 r. Dodatkowo zaplanowano szkolenia dla terapeutów – by poszerzyli swe wiadomości o doradztwo zawodowe. Faza testowania ma zakończyć się w październiku 2011 r. konferencją, na której zostanie zaprezentowany obszar którego terapia dotyczy, wyniki etapu testowania oraz produkt finalny.

Marek Zygadło, Krakowskie Towarzystwo Pomocy Uzależnionym:

Działania, które stanowią sedno projektu, próbowano podejmować w Krakowie już kilkanaście lat temu. Tego typu działaniami chciano objąć osoby uzależnione przebywające w ośrodkach zamkniętych, jak i ośrodkach opieki dziennej. Niestety gmina Kraków w ramach grantów gminnych nie posiadała wolnych środków na ten projekt. Projekt, po dużych modyfikacjach uzyskał obecny kształt. U jego podstaw leży teza, że leczenie osób uzależnionych w Polsce jest długie, drogie i nieskuteczne. Obecnie leczenie przebiega w oparciu o dwie drogi: pierwsza zakłada całkowite odstawienie używek, druga substytucję – zaproponowanie czegoś w zamian za doznania związane z przyjmowaniem narkotyków. Polscy eksperci wyraźnie zwracają się ku leczeniu abstynenckiemu, natomiast praktycy coraz bardziej doceniają drugi paradygmat. Co więcej, coraz bardziej zmienia się profil osoby uzależnionej – często do ośrodków zgłaszają się osoby o charakterze neurotycznym, w przypadku których tradycyjne metody przeciwdziałania narkomanii są nieskuteczne. Dodatkowo – prawie 100% osób zgłaszających się na leczenie do ośrodków stacjonarnych doświadczyło przemocy różnego rodzaju (psychicznej, fizycznej czy seksualnej). Bardzo mało placówek w Polsce wprowadza specjalną terapię dla tych osób, choć często jest ona niezbędna do zaprzestania narkotyzacji. Proponowany projekt zakłada tego rodzaju pomoc. U podstaw projektu leży dawanie szansy na tzw. doświadczenia afektywne – takie, w których emocje pojawiają się w sposób nie dający możliwości na ich racjonalizację. Doświadczenia o charakterze ekstremalnym są prawdziwym spotkaniem z własną emocjonalnością, stanowią doskonałe tło do pracy nad sobą. W projekcie chcemy wykazać, że emocje związane z ekstremalnymi przeżyciami mogą wyprzeć emocje związane z narkotycznymi doznaniem. Innowacja projektu polega na połączeniu nowoczesnej terapii z prowadzeniem szkoleń pozwalających na podnoszenie swoich kwalifikacji i powrót na rynek pracy.

Katarzyna Ptak, Komisja Europejska:

Zastrzeżenia do konstrukcji logicznej strategii, do sformułowania celu projektu. Celem powinno być zwiększenie aktywności zawodowej osób korzystających z terapii. Zapisy strategii wskazują jednak tylko na poszerzenie oferty terapii. Zapisy dotyczące szkoleń wydają się być przypadkowe, dodane wręcz na siłę. Ze strategii wynika, że szkolenia będą miały miejsce jedynie na etapie testowania projektu. Co więcej – tematy szkoleń wydają się być nieadekwatne do potrzeb powrotu na rynek pracy. Dlatego też strategia wymaga uporządkowania.

Magdalena Nowak, Formac Polonia:

W projekcie zakładamy pomoc dla osób, które znajdują się w trudnej sytuacji. Jest to bardzo specyficzna grupa osób – uzależnionych, często nawet bez średniego wykształcenia. W momencie, gdy te osoby skupione są w ośrodku można zaoferować im nie tylko terapię, lecz również szkolenia zawodowe i doradztwo zawodowe, co pomoże im odnaleźć się na rynku pracy. Dlatego też chcielibyśmy przeszkolić terapeutów, by potrafili zaproponować danej osobie ścieżkę rozwoju osobistego i zawodowego. Chcemy by uczestnicy naszego projektu po jego zakończeniu legitymowali się świadectwami odbytych kursów szkolenia zawodowego – żeby mieć czym wykazać się przed potencjalnym pracodawcą. Zakładamy także wzbogacenie komponentu doradztwa o organizację praktyk zawodowych, tak by osoby wchodzące na rynek pracy miały za sobą choć kilka miesięcy praktycznego sprawdzenia się na danym stanowisku. W tej kwestii ekspert oceniający strategię zarzucił nam dublowanie roli Powiatowych Urzędów Pracy. Należy jednak zaznaczyć, że osoby, które zostaną objęte projektem są jedynie czasowo zameldowane w Krakowie, a pochodzą z terenu całej Polski, dlatego też nie mogą korzystać z usług Powiatowego Urzędu Pracy.

Aleksandra Dmitruk, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego:

W jaki sposób można powiązać ze sobą przemoc w rodzinie oraz wykorzystanie sportów ekstremalnych w kontekście rezultatów projektu?

Marek Zygadło, Krakowskie Towarzystwo Pomocy Uzależnionym:

Emocje przeżywane w ramach uprawiania sportów ekstremalnych pozwalają doświadczyć czegoś nowego – pokazać, że nie tylko narkotyki mogą tak silnie wpłynąć na doznania. Gdy ktoś doświadcza tego typu emocji to ma poczucie, że coś mu się udało, że coś osiągnął. Dlatego też można wykorzystać to poczucie do pracy nad obszarami psychiki pacjenta, które wymagają terapii. Co więcej – uprawianie sportów ekstremalnych w grupie osób daje dodatkowo poczucie więzi, wzmacnia relacje międzyludzkie – niezbędne dla prawidłowego

funkcjonowania w społeczeństwie. Powiązanie terapii antynarkotykowej z pracą nad wyparciem traumy związanej z przemocą w dzieciństwie wynika z tego, że osoby powracające do nałogu po zakończeniu leczenia najczęściej zagłuszają w ten sposób wspomnienia. Kadra większości polskich placówek dla osób uzależnionych od narkotyków nie jest kompetentna w pomaganiu osobom z tego typu bagażem doświadczeń. Dlatego też w projekcie założyliśmy szkolenia kadry w tym zakresie.

Stanisław Pajor, Małopolski Urząd Wojewódzki:

Jaki procent osób uzależnionych doświadczył przemocy w dzieciństwie?

Marek Zygańło, Krakowskie Towarzystwo Pomocy Uzależnionym:

Prawie 100% osób, które podejmują decyzję o leczeniu się w zamkniętych, stacjonarnych ośrodkach to ofiary przemocy. Trzeba jednak uściślić, że nie są to tylko osoby, które zetknęły się z przemocą fizyczną ale i psychiczną – m.in. z tzw. „delegacją do sukcesu” – oczekiwaniami rodziców względem wyboru drogi życiowej dziecka. „Delegacja do sukcesu” w dobrej rodzinie, gdzie oczekiwania są bardzo wysokie wyrządza w psychice dziecka ogromne szkody – takie osoby bardzo często nie wytrzymują psychicznie napięcia i wpadają w nałogi.

Stanisław Pajor, Małopolski Urząd Wojewódzki:

Jaka jest relacja przeżyć związanych z przyjmowaniem narkotyków do przeżyć związanych z uprawianiem sportów ekstremalnych. Czy to nie będzie tak, że te osoby będą poszukiwały następnie czegoś jeszcze bardziej atrakcyjnego i ekstremalnego? Że w końcu znudzi im się nurkowanie, skakanie na linie itd. i będą chciały przeżyć coś jeszcze bardziej oszałamiającego. Ponadto – czy pewne cechy genetyczne nie warunkują wpadania w nałogi? I czy w takim wypadku proponowana oferta „Ekstremalnej wyprawy” będzie skuteczna?

Marek Zygańło, Krakowskie Towarzystwo Pomocy Uzależnionym:

Cieężko odpowiedzieć jakie jest prawdopodobieństwo sukcesu projektu „Ekstremalna wyprawa”. Jest to projekt innowacyjny, z dużą dozą ryzyka. Jednak wierzymy w jego sukces – inaczej byśmy nie podejmowali się jego realizacji.

Roman Ciepiela, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego:

Czy na świecie takie metody terapii są stosowane? Jeśli tak to gdzie takie ośrodki są i jakie ją efekty?

Marek Zygadło, Krakowskie Towarzystwo Pomocy Uzależnionym:

W Olsztynie takie próby podejmowała Pani Katarzyna Woźniak, prowadząca tam punkt konsultacyjny. Poza tym w już w latach '40 XX wieku eksperymentowano z taką formą terapii w Stanach Zjednoczonych. Szczegółów obu programu oraz ich wyników nie znam.

Katarzyna Ptak, Komisja Europejska:

Proponowana forma terapii niesie ze sobą pewne kontrowersje – co się stanie, gdy uczestnik projektu odniesie poważne uszkodzenia ciała. Europejski Fundusz Społeczny nie powinien finansować przedsięwzięć obciążonych tak dużym ryzykiem.

Piotr Tengowski, Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Nowym Sączu:

Sporty ekstremalne są mniej urazowe niż niejeden „spokojny sport” np. tenis. Wynika to z ogromnej koncentracji uwagi i skupienia. Jest to sytuacja analogiczna do ilości wypadków na zwykłej drodze i torze Formuły 1. Dlatego ten element rozważań możemy pominąć w dyskusji.

Jerzy Wrzecionek, Małopolski Związek Pracodawców:

Osoby uzależnione od narkotyków nie są osobami o najwyższej sprawności fizycznej, dlatego uprawianie sportów ekstremalnych na pewno będzie narażało ich na urazy. Poza tym – przeżycia związane z uprawianiem sportów ekstremalnych na pewno w pewnym momencie się im znudzą i znów będą poszukiwali mocniejszych wrażeń – pytanie, czy nie wrócą wtedy do narkotyków? Co więcej – czy pozytywnych przeżyć nie dostarczają także inne sporty, nie tylko ekstremalne? Kolejną kwestią jest czas trwania części testowej projektu – czy w przeciągu pół roku można wyleczyć kogoś z narkomanii?

Marek Zygadło, Krakowskie Towarzystwo Pomocy Uzależnionym:

Ostatnie badania pokazują, że osoby uzależnione od heroiny podawane leczeniu metadonowemu uzyskują lepsze parametry psychomotoryczne od osób, które nie używają narkotyków. Dlatego przy dobrej psychoterapii i dokładnie dobranej dawce metadonu pacjent jest w stanie wykonywać trudne ćwiczenia fizyczne wymagające sporej koncentracji. Wiadomo także, że niektóre narkotyki były używane przez wojsko w celu zwiększenia koncentracji. Oczywiście patologiczne zażywanie narkotyków skrajnie wykańcza organizm, ale te osoby nie będą rekrutowane do projektu.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Jakub Picuch, Stowarzyszenie Doradców Europejskich PLinEU:

Ze względu na specyfikę projektu, jego innowacyjność, dyskusję powinniśmy prowadzić w innym kontekście. Obecnie patrzymy na projekt „Ekstremalna wyprawa” przez pryzmat klasycznego podejścia projekt – szkolenia – potencjalne miejsce pracy. Projekt innowacyjny może dać rezultat pozytywny lub pokazać że ta metoda jest zła. Trudno oszacować na tym etapie, czy osoby znajdą po nim pracę, czy nie. Omawiany projekt ma za zadanie przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu – przywrócenie tych osób społeczeństwu, a nie zagwarantowania im miejsca pracy. Poza tym projekt innowacyjny należy rozpatrywać w kategoriach metody – która może, aczkolwiek nie musi okazać się skuteczna. Wracając do tematu badań nad wykorzystaniem sportów ekstremalnych w leczeniu narkomanii – brak takich badań dobrze świadczy o projekcie, gdyż w innym przypadku nie byłby on innowacyjny.

Katarzyna Ptak, Komisja Europejska:

Mając na uwadze specyfikę projektu warto jednak pamiętać o celu EFSu – poprzez integrację społeczną dążyć do aktywizacji zawodowej.

Roman Ciepiela, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego:

Specyfiką projektów innowacyjnych jest ich prawo do niepowodzenia. Zminimalizowanie ryzyka fiaska wymaga jednak wstępnych badań dotyczących metod stosowanych w projekcie. Dlatego też pytanie o wcześniejsze doświadczenia związane z realizacją tego typu terapii nie jest bezsensowne.

Marek Zygańło, Krakowskie Towarzystwo Pomocy Uzależnionym:

Komponenty projektu innowacyjnego dotyczące terapii osób uzależnionych w Polsce mają na celu jej udoskonalenie i wzmocnienie. Część strategii dotycząca powrotu na rynek pracy faktycznie wymaga dopracowania. Biorąc pod uwagę dzisiejszą dyskusję w projekcie powinniśmy dodać m.in. element praktyk zawodowych.

Piotr Tengowski, Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Nowym Sączu:

W każdym projekcie określa się tzw. trwałość projektu. Zastąpienie jednego przeżycia ekstremalnego drugim zapewne przyniesie pozytywny efekt. Problem polega na tym, że sporty ekstremalne są bardzo drogie – uczestnik będzie mógł je uprawiać dopóki będzie w projekcie. Następnie nie będzie miał środków, by sobie na nie pozwolić. Czy wtedy znów nie wróci do narkotyków? Jaką stałość zmiany można przewidzieć po projekcie?

Marek Zygadło, Krakowskie Towarzystwo Pomocy Uzależnionym:

Projekt nie polega tylko na skakaniu ze spadochronem czy nurkowaniu. Zakłada także pracę z terapeutą. To właśnie dzięki tej pracy uzależniony ma sobie uświadomić, że narkotyki to nie jedyna droga do ekstremalnych przeżyć, że istnieją inne możliwości np. uprawianie sportu. Czasami do zmiany zachowania wystarczy dobra inspiracja. W projekcie chcemy pokazać, że nie tylko dzięki narkotykom można uzyskać ekstremalne doznania.

Piotr Tengowski, Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Nowym Sączu:

Osoby z projektu wejdą na rynek pracy z etykietką „były narkoman”, co może przysporzyć im wielu kłopotów ze znalezieniem pracy. Czy starali się państwo o znalezienie potencjalnych pracodawców dla osób uczestniczących w projekcie?

Marek Zygadło, Krakowskie Towarzystwo Pomocy Uzależnionym:

Tak, mamy kontakt z pracodawcami, którzy byliby skłonni przyjąć do pracy uczestników projektu. Zakładamy również, że poprzez ukształtowaną postawę uczestnik projektu po pewnym czasie sam przyzna się w pracy, że wcześniej nadużywał narkotyków. Z sytuacją idealną można spotkać się w Niemczech – pacjent w końcowej fazie leczenia w ośrodku jest zatrudniany przez przedsiębiorstwo, które wypłaca mu normalne wynagrodzenie, zaś państwo za pomoc w resocjalizacji przyznaje subwencję temu przedsiębiorstwu. Dzięki temu pacjent, który jest jeszcze pod ochronnym kloszem ośrodka, powoli wraca do normalnego życia społecznego. Niestety w Polsce mamy do czynienia z narkofobią – łatwiej znajdzie pracę były alkoholik niż narkoman. Stwarza to ogromny problem w kontaktach społecznych.

Stanisław Pajor, Małopolski Urząd Wojewódzki:

Strategia powinna składać się z trzech elementów/etapów: pierwszy etap – zaproponowanie czegoś innego, alternatywnego dla narkotyków; drugi etap – objęcie szkoleniami i przygotowanie do zawodu; trzeci etap – propozycje konkretnej pracy i co najmniej roczny pilotaż efektów programu. Wtedy możemy mówić o trwałości projektu.

Andrzej Martynuska, Wojewódzki Urząd Pracy:

Przebieg dyskusji pokazuje, że do projektu należy wprowadzić daleko idące poprawki. Dlatego też w dalszej dyskusji należy skupić się na formułowaniu tychże poprawek.

Roman Ciepiela, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego:

Do tej pory zarówno Państwa prezentacja jak i całość dyskusji dotyczyła analizy problemu, natomiast powinniśmy się skupić na omówieniu strategii wdrażania projektu. Dlatego też proponuję szybki przegląd głównych punktów strategii i formułowanie uwag dotyczących bezpośrednio danego punktu. Strategia składa się z siedmiu głównych punktów:

1. nazwa produktu finalnego (brak dyskusji),
2. elementy składające się na produkt finalny – przygotowanie terapeutów (szkolenia z zakresu wykluczenia społecznego, doradztwa zawodowego) oraz praca z osobami uzależnionymi (uprawianie sportów ekstremalnych: wspinaczki, nurkowania, skoków ze spadochronem, udział w zajęciach motywacyjnych i sekcjach doradztwa zawodowego, kursy zawodowe, terapia dotycząca skutków przemocy domowej (brak dyskusji),
3. innowacja projektu (dyskusja miała miejsce wcześniej),
4. użytkownicy, którzy mogą zastosować innowację – autorzy strategii wskazują na ośrodki stacjonarnego leczenia uzależnień na terenie całego kraju, w których przebywają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym;

Pytanie: Czy macie Państwo już podjętą współpracę z takimi ośrodkami i czy macie Państwo wiedzę, które z ośrodków czekają na wyniki projektu?

Magdalena Nowak, Formac Polonia:

Informacje o projekcie, szczególnie o fazie testowania, wysłaliśmy do 432 placówek z obszaru całej Polski, z czego 85 odpowiedziało pozytywnie i wzięło udział w analizie problemu. Powstała więc baza terapeutów, którzy w przyszłości będą informować o naszych kursach. Te osoby będą zaproszone na konferencję podsumowującą, na której prezentowany będzie produkt finalny. Dlatego traktujemy tych terapeutów jako beneficjentów ostatecznych.

Roman Ciepiela, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego:

Czy jest szansa, że program będzie w przyszłości powszechnie stosowany?

Andrzej Martynuska, Wojewódzki Urząd Pracy:

Projekt był już objęty kontrolą, która wykazała, że Państwo nie realizujecie go zgodnie z zapisaniu z wniosku o dofinansowanie. M.in. we wniosku zapisano, że będą przeprowadzane ankiety z terapeutami, natomiast przeprowadzono je wyłącznie wśród pacjentów. W trakcie realizacji muszą Państwo zwracać uwagę na realizację projektu zgodnie z przyjętymi dokumentami. Poza tym w przedłożonej strategii jest wiele niedostatków i niedopowiedzeń – proszę pamiętać, że urzędnicy sprawdzający dokumenty nie są

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

fachowcami w dziedzinie leczenia uzależnień, dlatego przyjęta strategia będzie dla nich przewodnikiem i wyznacznikiem realizacji projektu.

Marek Zygańło, Krakowskie Towarzystwo Pomocy Uzależnionym:

Najpierw, w formie wywiadu, odbyliśmy rozmowy telefoniczne z terapeutami dotyczące istoty problemu i projektu. Następnie ci terapeuci rekrutowali po kilku swoich pacjentów, z którymi przeprowadzone zostały ankiety.

Magdalena Nowak, Formac Polonia:

Mamy potwierdzenia wysłania maili do terapeutów, nie mamy jednak potwierdzenia odbycia z nimi rozmów telefonicznych – osoby kontrolujące poprosiły nas o uzupełnienie dokumentacji.

Roman Ciepiela, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego:

Kontrowersyjnym elementem strategii jest także stosowanie hiszpańskiego modelu prac z rumuńskimi emigrantami dotyczącego przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Hiszpańskie realia i sama grupa objęta wsparciem wydają się znacznie różnić od realiów projektu „Ekstremalna wyprawa”. Poza tym w ten sposób zawężają sobie Państwo znacznie pole manewru dotyczące stosowanych metod szkoleniowych. Co więcej – podają Państwo bardzo konkretne pakiety szkoleń zawodowych – w ten sposób ilość możliwych dróg rozwojowych dla osób w projekcie jest bardzo ograniczona. Jest to tym dziwniejsze, że nie znają Państwo jeszcze swoich uczestników projektu i ich preferencji.

Jarosław Chodźko, Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli:

Problematyczna jest również długość planowanych kursów – w strategii przewidziano np. pięćdziesięciogodzinne szkolenie fryzjerskie dla uczestników projektu. Czy w tym czasie dana osoba zdobędzie kompetencje niezbędne do pracy w tym zawodzie? Podobne kontrowersje budzą szkolenia językowe o zbliżonej długości oraz dwudziestoczworogodzinne szkolenia dla terapeutów z zakresu doradztwa zawodowego. By zostać profesjonalnym doradcą zawodowym należy ukończyć roczne studia podyplomowe, dlatego przyswojenie wszystkich treści w 24 h wydaje się niemożliwe. Dlatego należy uzupełnić projekt o profesjonalne doradztwo, dostępne na rynku w zamian za szkolenia terapeutów.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Janusz Olesiński, Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji:

Grzęźniemy w detalach, co udowadnia że strategia posiada ogromne braki. Projekt jest ciekawy i dobrze rokuje, jednak wyraźnie widać, że wymaga dopracowania. W naszej dyskusji wskażemy kilkanaście punktów do zmiany, po czym okaże się że kolejne kilkanaście jeszcze wymaga dopracowania. Dlatego też kluczowa jest holistyczna zmiana strategii, całkowite przebudowanie jej struktury i przedstawienie założeń projektu od nowa.

Marta Mordarska, Wojewódzki Ekspert ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii:

Ze strategii wynika, że chcą Państwo realizować projekt w ośrodkach MONARU. Problem polega na tym, że władze MONARU nie zostały o tym poinformowane, co więcej nie wiedzą nic o projekcie. Nikt z firmy Formac Polonia nie prosił o zgodę na realizację projektu w ośrodkach MONARowskich. Skoro projekt ma być realizowany wśród pacjentów ośrodków MONARu, to naturalnym partnerem projektu jest właśnie to stowarzyszenie, a nie Krakowskie Towarzystwo Pomocy Uzależnionym. Poza tym warto byłoby skonsultować projekt z osobami, które prowadzą terapię w ośrodkach MONARU, czego do tej pory nie uczyniono.

Roman Ciepiela, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego:

Biorąc pod uwagę przeprowadzoną dyskusję proponuję nie podejmować dziś uchwały dotyczącej wyrażenia opinii na temat strategii wdrażania projektu innowacyjnego „Ekstremalna wyprawa”. Strategia wymaga dopracowania na wielu polach. Poprawioną strategię należy złożyć na nowo, po czym powtórnie zostanie poddana pod obrady Regionalnej Sieci Tematycznej i finalnie zaopiniowana. Termin złożenia skorygowanej strategii zostanie ustalony po spotkaniu roboczym pomiędzy przedstawicielami IP, IP2 i projektodawcy.

Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia: przez aklamację.

Zamknięcie posiedzenia, podziękowanie za udział i zaproszenie na kolejne spotkanie.

Protokołowała:

Marta Gawlik

Roman Ciepiela

Przewodniczący Podkomitetu
Monitorującego POKL